

DX-STUNDEN

AROS DX CLUB VÄSTERÅS

Nr 106

2001-12-07

Sida 1

Känns den igen? DX-Stunden åter i A5-format! Senast var för 7 år sedan, nr 90 i december 1994. Mycket vatten har runnit under broarna och många radiosignaler har gått genom rymden sedan dess. Varför detta nu då, att återgå till det gamla formatet? Jo, för att förhoppningsvis markera en ny era i ADXC:s historia. Vi är några stycken som försöker att få ADXC och dess medlemmar lite mera aktiva, kanske som det var för 7-8 år sedan. Ett sätt att visa att klubben lever är ju att ha en tidning och det blir ju bara ¼ så mycket papper som går åt för att "trycka" DX-Stunden i detta format, när vi nu satsar på att utöka utgivningen av den något. Vidare så skall ju ADXC stå som värd för DX-Parlamentet 2002 och det vore kul om en bredare skara kunde vara delaktiga i klubbens aktiviteter.

På tal om aktiviteter: Vi försöker att ordna fler lyssnarträffar i Österbo, Möklinta. Tyvärr så har den gamla antennen dragit till de sällna jaktmarkerna, så helgen innan NM/SM samlades en liten entusiastisk skara och satte upp 3 antenner 200 - 300 m långa, som sedan har använts vid NM/SM och vid en lyssnarträff 2-4 november. Som ni ser på annan plats på denna sida så är det väldigt snart dags för ytterligare en träff. Planer finns för att sätta upp bättre (=längre) permanenta antenner, men det kanske får vänta tills nästa höst innan NM/SM skall köras (om det blir någon tävling).

Det är LWV som skriver dessa rader och sammanställer detta nummer i egenskap som vikarierade h-red. Vi får bestämma på nästa klubbmöte hur redaktionen för DX-Stunden skall se ut framöver. Presumptiva spaltredaktörer hör av er till LWV eller MJT. Även ni som inte vill vara spaltredaktör kan bidra med material, t.ex. artiklar som rör vår hobby (egenproducerat eller lånat), klipp och notiser från tidningar, dvs allt som kan intressera våra medlemmar.

INNEHÅLL

Protokollet från senaste mötet (årsmötet förra året!)	sid 2
QSL-Cupen, årets inkomna QSL	sid 4
Klipp från VLT 00-10-28	sid 8
Världens första DX-are, Marconi	sid 10
Loggat från Lyssnarträffen 2-4 nov	sid 12
Smått & Gått	sid 17
DAB	sid 18
DX-P information och Inbjudan	sid 20

MEDLEMSAVGIFT

Medlemsavgiften för år 2002 är satt till 50:-. Med detta nummer av DX-Stunden bifogas ett inbetalningskort för inbetalning av avgiften. Ni som inte betalat för innevarande år kan med fördel betala in 100:-.

KLUBBMÖTE

Nästa klubbmöte hålles den söndagen den 16:e december kl. 15:00 hemma hos LWV, Klockartorpsgatan 27 E, Västerås. På dagordningen: DX-Parlamentet 2002, DX-Stunden och övriga klubbärenden. V.g. meddela LWV via telefon eller e-mail (se nästa sida) om du kommer.

STOPPDATUM DX-S 107

Stoppdatum för nästa DX-Stunden är 02-01-15. Bidrag till MJT och LWV emotes. Detta är sista numret av DX-Stunden för det här året, så jag önskar alla glada ADXC-medlemmar **GOD JUL och ETT GOTT NYTT DX-ÅR!**

DX-STUNDEN är AROS DX CLUBS medlemstidning. Medlemsavgift i ADXC, 50 kr för 2002, kan inbetalas på klubbens postgiro 12 67 72-3

EFTERTRYCK: tillåtes om källan anges

HUVUDREDAKTÖR: Vakant (redaktionssekreteraren vikarierar)

REDAKTIONS-

SEKRETERARE: LWV, Lennart Weirell, Klockartorpsgatan 27 E, 723 44 Västerås

E-mail: lennart.weirell@swipnet.se Tel: 021-41 66 25

Material till DX-S: Mailas lämpligen till spaltredaktörer eller h-red i Word-format

SPALTREDAKTÖRER:

LOGGAT: MJT, Magnus Jespersion, Regementsgatan 22, 723 45 Västerås

E-mail: magnus.jespersion@malarinet.com Tel: 021-18 05 05

QSL-CUPEN: LWV, Lennart Weirell, Klockartorpsgatan 27 E, 723 44 Västerås

E-mail: lennart.weirell@swipnet.se Tel: 021-41 66 25

Årsmötesprotokoll för Aros DX Club 00-03-19

Plats: Klockartorpsgatan 27 E, Västerås

Närvarande: Rolf Berglund (RB)
 Lars Hedberg (LHU)
 Magnus Jespersion (MJT)
 Jacques deLaval (Jac)
 Lennart Weirell (LWV)

- §1 Ordföranden Magnus Jespersion förklarade mötet öppnat.
- §2 Val av mötesfunktionärer:
 Mötet utsåg Magnus Jespersion till mötesordförande och Lennart Weirell till sekreterare samt Rolf Berglund till justeringsman.
- §3 Mötet ansåg att mötet var utlyst i god tid via DX-Stunden 104.
- §4 Fastställande av dagordningen.
- §5 Verksamhetsberättelse: Verksamhetsberättelsen var införd i DX-Stunden 104 och innehöll följande:
- Informellt årsmöte hölls i Möklinta i april
 - Lars Hedberg, Bernt-Ivan Holmberg, Magnus Jespersion och Lennart Weirell representerade klubben på årets DX-Parlament i Fiskeboda
 - Lars Hedberg, Magnus Jespersion och Lennart Weirell deltog för ADXC i NorDX 99
 - Ett mindre antal lyssnarnätter har hållits i Möklinta
 - Två nummer av DX-Stunden har utkommit
 - Klubben har varit medlem i SDXF
- §6 Ekonomisk redogörelse: Rolf presenterade klubbens ekonomiska status. Klubben går för tillfället något back varje år p.g.a. Postgirots höga avgift och klubbens låga medlemsantal, men situationen är inte kritisk på långa vägar.
- §7 Revisionsberättelse: Ingen revisionsberättelse framlades.

- §8 Styrelsens ansvarsfrihet beviljades trots att ingen revisionsberättelse inkommit, men då klubbens aktivitet har varit så låg har det inte blivit så mycket att revidera.
- §9 Val av funktionärer:
Mötet valde följande funktionärer för det kommande verksamhetsåret:
Ordförande: Magnus Jespersen (omval)
Sekreterare: Lennart Weirell (omval)
Kassör: Rolf Berglund (omval)
Klubbmästare/kontaktman: Rolf Berglund (omval)
Suppleant: Bernt-Ivan Holmberg (omval)
Valberedning: Carl-Gustav Köhler (omval)
Revisor: Lars Hedberg (omval)
- §10 Medlemsavgift för året 2001:
Mötet beslutade höja avgiften till 50 kr.
- §11 Verksamhetsplan: Verksamhetsplanen var införd i DX-Stunden 104 och den fastställdes av mötet enligt följande:
- Informellt årsmöte i Västerås i mars
 - Delta på DX-Parlamentet i Mariehamn i augusti
 - Arrangera spontana lyssnarnätter i Möklinta
 - Utge DX-Stunden med minst två nummer under 2000
 - Detta är miniambitionen. Det är naturligtvis tänkbart att vi kan höja ribban en del, men då måste ett utökat lokalt engagemang förstås till
 - Fortsatt medlemskap i SDXF
- §12 Övriga frågor: Inga övriga frågor fanns att behandla.
- §13 Mötet avslutades.

Mötessekreterare

Justerare

LWVs Landlista

Jag har gjort en landlista i Excel-format, ett "MÅSTE" för alla som vill ha ordning på sina verifikationer, som jag kallat LWV's Country List for the Swedish DX-Federation. Jag tänkte presentera den närmare i nästa DX-Stunden. Ni som har Eter-Aktuellt kanske har sett min annons för drygt ett år sedan, men sedan dess har jag förändrat och förbättrat den (tack vare BIHs synpunkter) och nu är den nya versionen klar. I programmet noterar ni alla era verifierade länder

och stationer och får på så sätt en totalbild som kan användas t.ex. vid MEST-rapportering eller vid Diplom- och Nålansökan. Varför inte köpa dig själv en julkapp, så har du lite sysselsättning under mellandagarna? Om du är intresserad av programmet, skicka mig 40:- om du vill ha den via mail, eller 60:- om du vill ha den på diskett. Landlistan är på ca 1500 kb (ca 150 kb zippad). Funderar du på om den är OK kan du säkert få information från BIH. /LWV/

QSL-CUPEN

Lennart Weirell
 Klockartorpsgatan 27 E
 723 44 Västerås
 021-41 66 25
 lennart.weirell@swipnet.se

Hej igen!

QSL-Cupen lever igen. 6½ år hargått sedan jag skrev den här spalten senast. Det var i DX-Stunden nr 91 på våren -95. Sedan jag lämnade skrivandet i DX-Stunden har ju Magnus emellanåt redovisat inkomna QSL, främst från DO och honom själv men jag tänkte nu att om det förhoppningsvis blir lite mera aktivitet i ADXC med DX-Parlamentet 2002 mm, så kan jag åter skriva QSL-Cupen för att visa i svart på vitt att ADXC inte bara är en klubb på papperet utan att vi DX-ar också. Nu kommer jag inte att redovisa alla QSL som inkommit sedan förra redovisningen, utan nöjer mig med innevarande år. Reglerna är som tidigare och dom återfinns i slutet av spalten. Över till årets inkomna QSL så här långt:

EUROPA

Belgien

VRT 2-1188 k DO
 Traffic Radio/Marche-1305 k sch DO

Danmark

R Valde/Prästö-897002 b d vyk DO
 R Valde/Vordingborg-95600 b d vyk DO
 R Trolden/Holmegård-98100 rapport i retur DO
 Radio 3-98900 E-brev DO
 Broradion-102300 k d sch f/up DO
 R Alfa/Ryomgård-103600 k sch DO
 R Horsens/Juelsminde-104400 b DO
 R Trolden/Haslev-105400 rapport i retur DO
 R Rouletten/Nyker-105700 b DO
 Mix AM, Holbäck-106100 b covermap DO
 R Trolden/Fladså-107000 b rapport i retur DO
 R Alfa/Rougsö-107700 k DO
 R Alfa/Purhus-107800 b k DO

Estland

Esti R-105900 b sti info BIH

Finland

SWR-11720 WEB-QSL BIH LWV

Scandinavian Weekend Radio QSL

NAME: Lennart Weirell
 DATE: November 3rd 2001
 TIME: 07.30 - 08.02 UTC
 FREQ: 11720 kHz
 SINPO: 44444
 QSL NO: 207
 SIGNED: *Fredd*

THANKS FOR YOUR RECEPTION REPORT AND KEEP ON LISTENING
www.swradio.net

R Väst-95900 b f/up DO

Frankrike

AM Ciel-981 b DO
 France Blue-1242 b DO
 France Blue-1404 b DO
 R Catalogne Nord/Perpignan-98800 d med DO
 QSL-text + dekaler f/up DO

Grekland

ERT-1350 k sch f/up DO

Irland

R Star, Co Monaghan-981 email BIH
 Northern Sound, Monaghan-96300 b BIH
 Tipp FM, Tipperary-103900 b, sti BIH
 I.C.R., Donegal-107600 b lapp BIH
 /SM-11 Grattis!/
 CKR, Kildare-97300 b BIH

Lettland

R Liberty-576 b DO
VOA/Riga-1350 k d almanacka DO

Litauen

R Liberty-612 b nyckelr. f/up DO
R Baltic Waves-612 b k vyk DO

Nederländerna

R Nationaal "AM 1332"-1332 b sch DO
R Tien FM-1350 (2 x 675) b d penna DO

Norge

R Grenland-106400 k DO

Polen

R Mercury/Mikstat-91100 b d vyk DO
RMF FM/Swinouscie-101200 b vyk DO
R Koszalin/Koszalin-106000 b d DO
Polens Radio/Szczecin-106300 b d DO
RMF FM/Zielona Gora-106400 b DO
R Bis/Golgora Koszalin-107900 b k DO

Ryssland

Radio Rossia/S.t Petersburg-801 k DO
Voice of Russia-873 k DO
R Liberty-1044 b DO
R Mayak/Murmansk-1080 b k frimärke DO
*/DOs 2000:de verifierade station! Grattis!/
BBC/Moskva-1260 b sch DO
Radiostansya Tsentr-1485 b d alma fr f/up DO
R Krasyonarsk-5290 b DO
R Gardarika-6235 b k DO*

Spanien

RNE/Andalucia-684 b fickalma DO
R Intercontinental-918 b DO
SER/Granada-1080 b d visitkort DO
R Euskadi-1197 k DO
R Euskadi-95000 k f/up DO

Storbritannien

Basildon Hospital Radio-1287 E-b b tidn DO
*/SM-1! Grattis DO!/
BFBS-1287 E-b DO
R Carillion-1386 b vyk DO
BBC/R Essex, Southend-1530 E-b DO
Q97,2, Coleraine-97200 b,sti,nyckelr. BIH
*/Relativt ny stn, startad 26/1-00 som ligger på
Nordirland. SM-1?/
South West Sound,Dumfries-103000 b BIH**

Sverige

R Sigtuna-88200 b LHU
WOLF FM, Falun-88800 b f/up DO
Mix Megapol/Kungshamn-89500 b DO
R Örnsköldvik/Åsberget-89800 E-b f/up DO
R Nybro-89900 b DO
NRJ/Karlshamn-92700 b DO
R Eskilstuna-92700 b info LHU
Rix FM, Kungsbacka-92900 E-b DO
Hedemora Närradio-93900 Fax f/up DO
R Mariestad-94200 b MJT
Norbergs Nrf-95000 b mm DO MJT LWV
R Legend-96300 k DO LWV LHU
City FM, Degerfors-97000 b DO
R Prime/Tanum-98600 rapport i retur med
verifikationstext DO
Megapol/Motala-99200 b DO
R Nordväst/Ekeby-100300 b DO
NRJ/Lidköping-100600 b DO
R Ljusdal/Järvsö-101500 b info f/up DO
R Kinnekulle-102600 b DO MJT
R Match/Ödeshög-103100 b block penna DO
Megapol/Falun-103200 b f/up DO
Hit Net FM/Åkersberga-103700 b f/up DO
City FM/Karlskoga-103800 b DO
R Match/Karlskrona-104700 b DO
Power Hit FM-104800 E-b DO
Mix Megapol Borlänge-105500 e-brev DO MJT
R Örnsköldsvik/Björna-105700 f/up DO
R Match-105700 b d LHU
R Four-106100 b d pennor LHU
NRJ/Borlänge-106300 b DO
Megapol,/Gävle-106700 b f/up DO
Rockklassiker-106700 b MJT LWV
Megapol/Mora-106800 b f/up DO
R Prime/Strömstad-106800 rapport i retur med
verifikationstext DO

Vinyl 107-107100 b mm LWV
 R City/Kristinehamn-107400 b DO
 Mix Megapol Gbg-107800 b LWV
 R Gagnef-107700 k DO

Tjeckien

R Liberty-1233 b DO
 VOA-1233 k tidn DO
 R Liberty-1287 b DO

Tyskland

ORB R Eins/Alexanderplats-95800 k DO
 NDR 2/Putbus, Rügen-99800 k DO
 R Bremen 4-101400 k DO
 RTL/Berlin-104600 2 b DO

Ungern

VOA/Marcali-1188 k DO
 RFE/Marcali-1188 b DO

AFRIKACongo

R Congolaise- 4765 b DO
*/Land nummer 200 för DO! Grattis!/
 /*

Somalia

R Hargeisa-7530 k DO

Uganda

R Uganda-4976 k BIH

ASIENDiego Garcia

AFRTS-12579 b DO

Kina

China Nat. Pr. 2-5010 b d frim vyk DO

Oman

R Sultanate of Oman-15400 f LWV

Yemen

Yemen BS,Mukilla-760 b,k BIH

PACIFICGuam

AFRTS Guam-13362 snyggt färg-QSL dokument via mail BIH

NORDAMERIKACanada

CHER Sydney NS-950 E-b DO

USA

WINS New York NY-1010 k BIH
 KGYN Guymon OK-1210 b LHU
 WNDE Indianapolis IN-1260 e-mail LHU
 WJDA Quincy MA-1300 b LHU
 KRLC WA-1350 b LHU
 WIOU Kokomo IN-1350 e-mail LHU
/Kartong kom även senare med div saker./
 WKDR Burlington VT-1390 e-mail f/up LHU
/V/s Tim Todd/
 KWUF Pagosa Springs CO-1400 b penna dLHU
 WJAE, Portland, ME-1440 b DO
 WGNA Albany NY-1460 vy LHU
 KVGB Great Bend KS-1590 b LHU
 WAWX Augusta, GA-1630 b DO
 WRNC Warner Robbins, GA-1670 b DO
 KTBK Sherman TX-1700 b d mm LHU
 WWBC Macon GA-11900 b certifikat DO
 AFRTS Boca Chica FL-12689,5 email BIH
 AFRTS Kay West FL-12689.5 b DO

CENTRALAMERIKADominikanska Republiken

R Barahona-4930 b d vyk DO

Guatemala

R Verdad-4052.5 b k alma v DO

HondurasR Litoral, La Ceiba-4832 k,b på EE BIH DO
HRMI-5010 k DOPuerto RicoWGIT-1660 b LHU
AFRTS-6458.5 b BIH DO**SYDAMERIKA**BoliviaR Ayopapa-3343 2 E-b DO
/SM-1 tillsammans med RA/
R Yura-4716 email DO LHU
R Mallku-4795 b v DO
R Santa Cruz-6135 b,info BIHBrasilienR Cultura Onda Tropicás-4845 E-b DO
Rdif Roraima-4875 email-b BIH
*/BIH fick för en månad sen ett mail och telefon från Michelle Sales, som bor i Byske! Hennes far har kontakt med px-presentatören till det px han hörde 'sinal verde' och tyckte dom skulle träffas!/
R Dif Macapa-4915 5 E-b DO
Emissora Rural, Petrolina-4945 k,sti BIH
R Senado-5990 b d cover map DO
R Gazeta-9685 b d DO*EcuadorR Oriental-4800 b k DO
R Interoceanica-4840 email BIHGuyana

Voice of Guyana-3290 b BIH

PeruR San Antonio-3375 b DO
R Cultural Amauta-4855 E-b DOUruguay

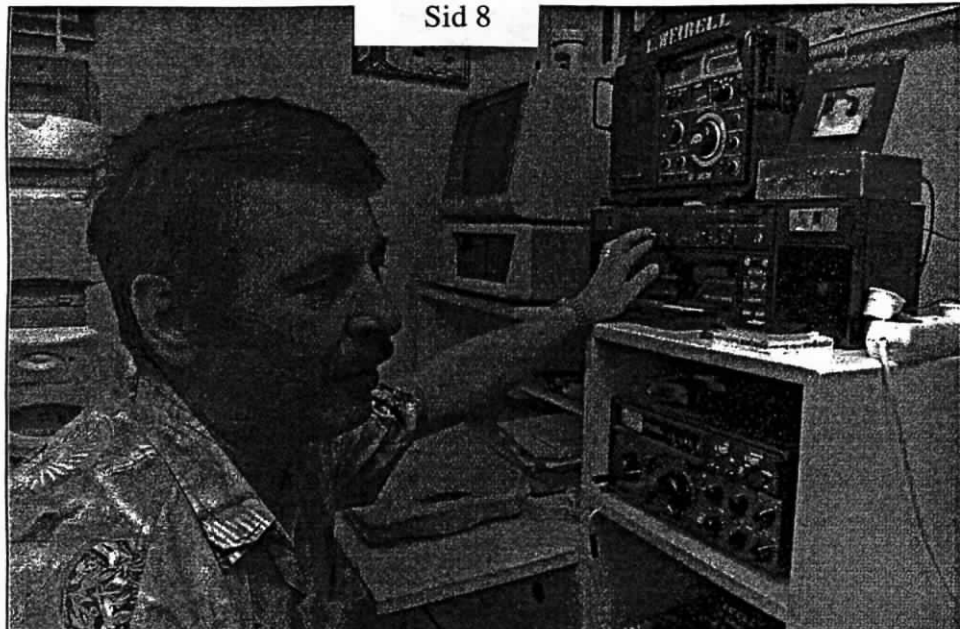
R Treinta y Tres-1390 E-b DO

PIRATERR Interos-1610 k d DO
Free Wave Radio-6212 b DO
R Casanova-6240 b k DO
R Skyline-6260 b k foto stc vykDO
R Enterprise-6275 b DO
*/DOs verifierade station nummer 1900/
West Coast Radio-6280 b stc frim DO
R Foxfire-6282 b stc frim vyk DO
Free Radio Victoria-6285 E-b DO
R Caroline-6290 k d frim vyk DO
R Geronimo via Alfa Lima-6304 bd DO
Tower Radio-6306 b k d DO
R Omroep Zuid-6310 b DO
Eurosonor-6900 E-b DO
Classic Rock Radio-7465 b vyk DO
R Nova International-9290 b d vyk DO***UTILITY**Lyngby R, Danmark-1704 k BIH
Torshavn R, Färöya-2182 b BIH
Humber CG, Bridlington-2182 b,k,info BIH
Solent CG, Isle of Wight-2182 b BIH
*/V/s Mick Lewis berättar att deras tx ligger ett stenkast ifrån den plats som Marconi använde i sina försök till transatlantisk förbindelse!/
St John's CG Radio-2182 b BIH***STÄLLNINGEN I CUPEN**

1. Dan Olsson (DO) 330 p
2. Bernt-Ivan Holmberg (BIH) 83 p
3. Lars Hedberg (LHU) 74 p
4. Lennart Weirell (LWV) 10 p
5. Magnus Jespersion (MJT) 5 p

DO har som synes tagit en ordentlig ledning, han har nästan dubbelt så många poäng som övriga deltagare tillsammans! Så det lär bli svårt att beröva DO segern i 2001-års QSL-Cup. BIH och LHU får göra upp om andraplatsen.

/01-12-01 LWV/

Lennart i sin vrå. Lennart Weirell har en hobby som tar honom ut i världen. För honom begripliga och obegripliga språk från alla hörn av världen ljuder ut ur radion.

Foto: TONY PERSSON

Från en liten vrå till den stora världen

En hobby kan vara ett sätt att skapa lugn och ro för att gå in i sig själv. Men den kan också vara en öppning till intryck från omvärlden. Det senare är definitivt fallet för Lennart Weirell på Klockartorpet i Västerås.

Lennart har en liten vrå i arbetsrummet där han kan lyssna på avlägsna radiostationer. Utan svårighet rattar han på sin radio in en filippinsk radiostation och lyckas höra, trots en del brus och störningar, att rapporteringen handlar om gisslandramat på ön Jolo.

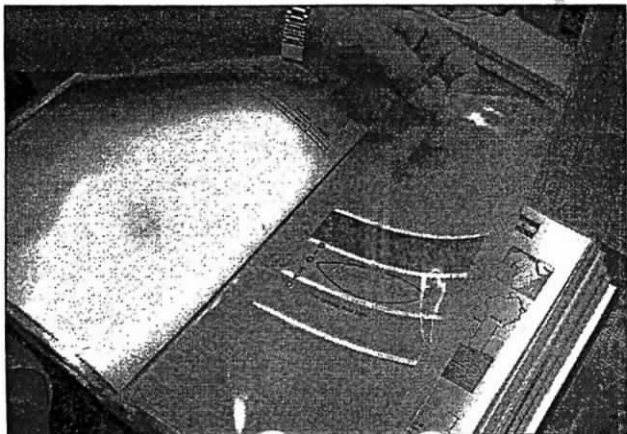
Min hobby

Lennart Weirell, DX-ing.

Voice of America är en amerikansk radiokanal som Lennart snabbt får in på min begäran.

Han har lyssnat på radio ända från Tahiti. Det är det mest avlägsna land han kunnat nå.

– Men det var medan jag fortfarande bodde på Råby, säger han. Det var bättre mottagning där.

Samling. Lennart samlar språk från radiostationer över världen över i mappar som han sätter in i parmar.

Lennarts hobby kallas DX-ing. "DX" är amatörradioförkortningen för "distans", men DX-ing är inte detsamma som amatörradio. Lennart samtalar inte med andra via radion. Där emot skickar han lyssnarrapporter till radiostationer som han lyssnar på. Där berättar han var, när och hur han avlyssnade programmen och på vilken frekvens. De flesta radiostationer svarar på såna rapporter och ibland skickar de även med en vimpel eller en liten souvenir, som Lennart sedan sparar. Han har en hel hylla med pärmar där han förvarar kort och brev från radiostationer runt om i världen.

- Det är själva kryddan skulle jag vilja säga, att man får en bekräftelse på att detta var verkliga stationen som jag hörde.

Lennart bläddrar gärna i sina pärmar. Han är intresserad av geografi och många av korten kommer från länder som Sierra Leone, Burkina Faso och Benin i Västafrika. Lennart brukar ta fram fakta om varje land. Med datorns hjälp ställer han samman

ett prydligt faktablad, gärna med karta eller flagga, som han sätter in i pärmen bredvid korten.

Han har stött på många språk på radion som han inte förstår. Då gäller det att ta fram den tjocka handboken World radio tv handbook som är näst intill oundgänglig för alla som avlyssnar radiostationer. Genom att se efter vilka sändningstider olika stationer har och på vilken frekvens man kan lyssna på dem kan Lennart så småningom räkna ut varifrån sändningen kom. I boken finns också adresserna till alla stationer.

- Det är förstås roligare att lyssna på ett program när man förstår språket, säger Lennart. Många länder har någon daglig sändning på engelska, inte alla.

Det finns utländska stationer som har sändningar på svenska, även om de inte är många, till exempel Vatikanstaten, Ryssland (Moskva) och Japan har utsändningar på svenska.

Han lyssnar gärna på Filippinska radiostationer eftersom han har bott sex år i Malaysia. Hans

hustru, som är från Filippinerna, kommer fram till radion en stund och lyssnar tillsammans med Lennart på den något rasliga utsändningen från Radio Filippinas.

Lennart har haft sin hobby sedan 60-talet. 1964 läste han en spalt om DX-ing i tidningen Teknik för alla. Det lät intressant, tyckte han, och han började lyssna med sin bordsmottagare. Med tiden köpte han en bättre radio och specialbyggda mottagare.

Lennart har dessutom ett brett musikintresse som också fick näring genom all tid vid radion.

Sammanlagt har Lennart lyssnat på nästan 500 stationer i 147 olika länder. Han har prickat in dem med nålar på en världskarta, med stor koncentration av nålar i Europa.

- Det är framför allt Västindien och småöar som saknas.

Men hur är det egentligen, har varje land på jorden en radiostation?

- Ja, svarar Lennart, de finns överallt!

MONIKA OTTOSON

Från Egypten. Ett av de äldre korten i Lennarts samling är från 1965. Det är från en radiostation i Kairo som svarat Lennart och bekräftat att det var deras sändning som han lyssnade på.

Mer om DX-ing

Det finns en lokal förening i Västerås, Aros DX-club, som samlar DX-intresserade i Västmanland och Uppsala. Lennart Weirell var med och startade klubben 1985. Sveriges DX-förbund är den rikstäckande organisationen. Förbundets hemsida, där man kan få mer information om DX-ing, har adressen www.sdx.org

Detta reportage var infört i Västmanlands Läns Tidning 00-10-28.

Världens förste DX-are

NEJ, HAN FINNS inte med på DX-ARENS MEST-lista. Trots det en stor DX-are. Han föddes i Bologna år 1874 och fick namnet Guglielmo. Efternamn Marconi! Hans föräldrar hade det gott ställt och sonen fick all den fina utbildning som på den tiden fanns att uppbringa. Genom de första skolorna gick han med bra betyg och så småningom började han läsa vid universitetet i Bologna. Han studerade flera ämnen, men kom snart att ägna sig nästan uteslutande åt fysik. 1890-talet var en dynamisk tid för vetenskapsmän och studenterna läste, något överdrivet, gårdagens uppfinningar och upptäckter.

GUGLIELMO och hans kamrater laborerade bl a med de nyligen upptäckta elektromagnetiska vågorna, som på detta experimentstadium hade den enorma räckvidden av ett par meter. Några finare DX fanns alltså ännu ej att logga.

MEN MARCONI hade många av de egenskaper som fordras hos en forskare och uppfinnare. Han var utrustad med en sprudlande fantasi, han hade en ingalunda oväsentlig kommersiell talang och, det som väl var det nödvändigaste om vi ska se problemet jordnära och praktiskt, han hade de

ekonomiska resurserna. Sommaren 1895 började han sina experiment på sin faders gård på landet. Redan samma höst hade han lyckats förlänga räckvidden tusenfaldigt. Det var nu två kilometer mellan sändare och mottagare.

Denna framgång berodde på två orsaker. För det första hade han jordat både tx och rx, och för det andra använde han en vertikal tråd som antenn. Nu var det här med tråden inte hans eget påhitt, utan det var ryssen Popov som kommit på det. Denne Popov klarade f ö fyra kilometer samma år, så vi ska inte enbart skratta när ryssarna hävdar att det är de som uppfunnit allt av värde.

Genom sin moder hade Marconi släkt i England och han for år 1896 dit för att fortsätta. Han hade bl a en mycket uppmärksam demonstration på taket till General Post Office i London. Det blev i första hand militären som intresserade sig för den ovanligt fiffiga italienaren och det var i samar bete med dem experimenten fortskred.

SNART LYCKADES han nå över Bristolkanalen, ett avstånd på ca 15 kilometer. Marconi började sniffa klöver och avbröt samröret med de militära myndigheterna, ty han ogillade sekretessen. Han bildade ett bolag, som från år 1900 heter Marconi's Wireless Telegraph Co Ltd. År 1898 var det dags för det första radioreportaget i världen. The Dublin Express hyrde i samband med Kingstownregattan en bogserbåt, och därför rapporterade en radiosändare vad som sig på havet tilldrog. Detta var den bästa reklam Marconi kunde få, och från detta ögonblick låg världen för hans fötter. Redan året före, 1897, hade han emellertid fått ett patent. Detta patent bestod underligt nog inte av några nya komponenter, och det var många, och är än idag, som undrar om inte Marconis patent beviljades utan egentlig anledning. Patentet saknade bl a jordledning och svängningskretsar.

DET NYA SEKLET bröt in och år 1900 började Marconi arbeta på sin stora plan, att nå över Atlanten. I Cornwall, Storbritanniens sydvästligaste landsända, lät han bygga en sändare med

den på den tiden rent fruktansvärda effekten av 40.000 watt, dvs 40 kW. Mottagaren var belägen så långt österut man kan komma i Nordamerika, på Newfoundland.

OCH- DEN 12/12 ÅR 1901 uppfattade mottagarstationen på Newfoundland signaler från England! Den första transatlantiska radiokontakten var etablerad. Enorma perspektiv öppnade sig. På mindre än fem år hade Marconis uppfinning avancerat från laboratorieexperiment till en kommersiell faktor. Bakom detta låg inte bara hans fysikaliska snille, utan i hög grad även hans driftighet och frejdighet. Det vilade inga ledsamheter över Marconis ideer och experiment.

FRÅNSETT ÖVERFLÖD på multum fick han även andra belöningar. Han blev hedersdoktor vid universitet världen över och år 1909 fick han Nobelpris i fysik (och blev ännu rikare). Han hade glädjen få uppleva radions hela utveckling och ledde mycket av den själv. När han avled år 1937 kunde han se tillbaka på ett av de största upptäckarliv som funnits. /Bosf

Ovanstående artikel skriven av Bosf, var införd i DX-AREN nr 4-5, 1965 (som senare samma år gick ihop med Eter-Aktuellt) och jag tog med den p.g.a. 100-års jubileet av den första transatlantiska sändningen som är den 12 dec. 2001. Illustrationerna är mina egna frimärken. Efterföljande klipp är tagna från QTC 12, 2001.

100 år sedan Första transatlantiska radiosignalerna

För att uppmärksamma 100 årsdagen av mottagningen av de första transatlantiska radiosignalerna vid Signal Hill på St. John's Newfoundland kommer Newfoundland's Radio Amateurs (SONRA) att använda den speciella anropssignalen VO1S under hela december månad 2001. QSL-kort kommer att skickas via byrån i början av mars nästa år. Om någon vill ha QSL kortet direkt sänd ett SASE före mars månad till SONRA, Box 23099, St. John's, NF A1B 4J9 Canada.

Dessutom kommer klubbstationen att vara igång under 27.5 timmar (00.00z den 12 december till 03.30z den 13 december för att uppmärksamma den officiella kontakten med Poldhu kl 16.00z. För kontakter under denna 24 timmarsperiod kommer ett certifikat att skickas till de som skickar in ett SASE. (ett C4 kuvert erfordras). För ytterligare information kolla hemsidan: www.sonra.ca ISMOSMK Gunnar

JUBILEUMSPROGRAM

Den 12 dec sänds ett specialprogram om Marconi mfl via Radio Miami International. Programmet sänds i samarbete med European DX Council.

Sändschema:

0130-0200 9955 kHz

0330-0400 7385 kHz

1330-1400 15725 kHz

Lyssnarrapporter sänds till RMI, P.O.Box 526852 Miami, FL 33152 USA eller till EDXC, C P 18120, I-50129 Firenze, Italien.

Tipsspalten

Magnus Jespersen
Regementsgatan 22
723 45 VÄSTERÅS
magnus.jespersen@malarnet.com

Hej!

Främst tack vare Hans relativt höga aktivitet i Möklinta blir det en tipsspalt som är större än på år och dag. Och det är ju trevligt. Hoppas att det fortsätter så...

<u>kHz</u>	<u>Datum UTC</u>	<u>Station m m</u>	
585	11.11 0745	FIP Paris med jazz och franska chansonser. Nyhetsrubriker 0750 följt av mer musik. 2-3. Seg.	HR
	23.11 0430	D:o spelade jazz.	DO
650	2.11 0004	KNR, Qeqertarsuaq , med grönländska. Stark! 4.	HR MJT
738	3.11 1335	BEL2 Taiwan Area Fishing Bc Stn (Taiwan Yuyeh), Penghu (tent). Körde lugn musik och med korta annonseringar som troligen var riktade till besättningar på fiskefartyg. Efter heltimmen lät det som om man körde phone-patch mellan en hustru och dennes make ute till sjöss. Stundtals mycket stark då man körde över Radio Rossiya totalt. Band på väg till OA för analys. 1-4.	HR
738	11.11 0630	R France Int , lokalt över Paris. Drog de senaste nyheterna. 3-4.	HR
801	10.11 1900	R Jordan med arabiska och "Huna Amman..."-id. Hade hellre hört Bahrain här... 3.	HR
855	10.11 1200	BBC R Norfolk upp med ID och nyheter. 2 i solskenet...	HR
945	3.11 2337	M'Toulouse dominant med massor av orapporterbar skum musik, annonseringar och ID för "Le Mouv", vilket tydligen är namnet på FM-stationen som man reläer. 3-4.	HR
	23.11 0503	D:o med pop.	DO
981	3.11 1729	ERA4, Athinai . Spurtiga sportannonseringar. 3-4.	HR
981	3.11 2341	Radio Varna stack upp ibland med enkla "Radio Varna"-IDn, med eller utan eko, hi! Greken annars dominant. 2-3.	HR
990	11.11 0903	BBC Radio Scotland med nx och ID på EE, och inte gaeliska som jag hade hoppats. Kör väl gaeliska bara på vardagar då, antar jag. 3.	HR
1017	23.11 1530	Radio Rezonans pratade om teatrar i Moskva.	DO
1026	10.11 0845	BBC Radio Cambridgeshire med travel news. Dominerar friskt här... 4.	HR
1026	17.11 1710	Downtown Radio ville att lyssnarna skulle skriva för att vinna en julgåva.	DO
1035	3.11 1915	Radio Novaya Zhinj/Tartu Penerimaadio med lugn musik och annonseringar på ryska. 4.	HR
1071	23.11 18.21	VOA lät det överraskande här. Sänder väl från Moskva.	DO
1100.2	3.11	Natt Skum ryss låg på driven här och mumlade.	HR MJT

- 1116 10.11 0805 **BBC R Guernsey**. Knappt hade man hämtat sig från Shropshire/1584 då denna ID:ade prydligt här: "Traffic and travel news from BBC Radio Guernsey". Har jagat denna och Jersey i 15 år nu... "bara" Jersey kvar, hi! 4. HR
- 1116 11.11 1630 **Radio Bloemendaal**, som gäckat mig hur länge som helst nu, hördes minsann med religiös country och ett enkelt - men dock hörbart - ID på heltimmen! 0-3 HR
- 1161 10.11 1221 **R Tay AM** med trafikinfo. 3. HR
- 1161 10.11 1312 **Magic 1161** med promo för "The Paul Carrington Breakfast Show". 2-3. HR
- 1170 3.11 1735 **Radio Capodistria** är ju ett trevligt sätt att logga Slovenien på. 3-4. HR
- 1257 3.11 0120 Ryssmysteriet fortsätter. Här låg en som spelade ABBAs "SOS", som följdes av gamla Moskvaradions paussignal kl 0130. 2 HR
- 1260 8.11 2255 **SER Radio Murcia** med ID och rekar i lokalfönster. 3-4 HR
- 1305 3.11 2225 **Radio Traffic**, Marche med blandad oannonserad jazz, pop och rockmx. ID:ar med jingle. Rysligt boring, faktiskt... //1125 och 2-4 HR
- 1332 11.11 1530 **Radio 192**, Lopik körde låtar som jag glömt bort för länge sedan, hi! 3 HR LWV
- 1350 3.11 0110 OID Engelsktalande. Troligen en LPAM-stn. Studentikos sådan: annonserade "This is BBC London... WROOONG!" Q0-1 HR
- 1350 9.11 0103 **Kingston Radio** bubblade upp med ett tydligt ID i röran av stationer på denna QRG. Även den gäckande "Icke-BBC" passade på att höras strax innan. Kul frekvens det här, som förtjänar bevakning! HR
- 1350 10.11 0700 **Radio Szolnok** med ID och annonseringar till morgonkaffet! HR
- 23.11 1750 D:o med reklam för Piroshka Banka. DO
- 1359 10.11 0904 **Classic Gold Breeze 1359/1431** med väder. Trist utveckling av IBA-stationerna numera... 3. HR
- 1359 10.11 1315 OID Kinesisktalande med annonsering för webbsida som lät som "www.voaradio.com", men det kan omöjligt stämma... Stark! 4!HR
- 1359 11.11 1507 **BBC Radio Solent** drog vädret för hela veckan. 2 HR
- 1368 10.11 1236 **BBC R Lincolnshire** med jingel, klev över Manx för en liten stund. 3 HR
- 1377 3.11 1331 **CNR 1**, Kina telefonintervjuade en gubbe. //981 och 1593. 3. HR
- 1386 2.11 2222 **Radio Rurale**, Labé, Guinea. Prat och inhemsk musik. Lyckades dock få ett "Radio Rurale"-id på band. 3 HR MJT
- 1395 4.11 0130 **OID AIR** (Tent. Madras) stundtals stark med sedvanlig AIR-repertuar. 1-3 HR
- 1413 8.11 1930 **BBC Oman**, stark med nyheter på EE. 4 HR
- 1413 17.11 1705 **Premier Radio** med id och kristet program. DO
- 1458 3.11 1229 **OID Kines** (Tent. Nei Menggu PBS) dök oväntat upp med pling-plong-paussignal och någonting-Kuangbo Tientai. Försvann lika snabbt igen, men var dominant den korta stund den hördes. 3-4 HR
- 1467 3.11 1249 **Fuijan, Kina** (tent) med annonseringar och massor med ID:n, som jag inte kunde tyda. Var TOKSTARK på heltimmen med fartigt program. Band på väg till OA för analys... 1-4+ HR

- 1467 3.11 1448 **Kyrgyz Radio**, Biskek med strängingstrument och annonseringar
1-3 HR
- 1467 3.11 2355 **Radio Bishkek**, igen. Nu helt ren med sin säregna musik och lugnt
prat. 3, stadigt och fint. HR
- 1467 3.11 1500 **AIR**, Jaipur dök upp ur tomma intet med ett fint heltimmes-id:
"Akashvan Jaypore". 4 och // med 4910. HR
- 1467 3.11 1750 **IRIB**, Isfahan, Iran. Stark och // med 1508. 4. HR
- 1470 2.11 0156 **CW147 Radio Cristal del Uruguay**, Las Piedras, Canelones.
Halvdassigt med snack om Canelones men släppte ett ID kl 0159: "En
1470 KHz - Radio Cristal". Uppe 50 minuter senare med phone-in och
lotterireklam. Även den 4.11 0158 med ID av kvinna "Radio Cristal del
Uruguay" och en promo för ett program som skulle sändas senare
på dagen, men ack så svagt. Surt. 0-2. HR
- 1476 2.11 1500 **Radyostansya Araz**, Azerbajjan bjöd på orgelmusik och ett
id, efter att ha spelat rysk instrumentalmusik en stund. 3 HR
- 1485 2.11 1250 **American Forces Network/Bavaria** lyckades minsann släppa
ett ID och dessutom lira "Moulin Rouge" med Cristina
Aguilera, Pink, Li'l Kim och Mayo. Risigt dock... 1-2 HR
- 1485 2.11 1330 **BBC Radio Humberside** annonserade för "The Golden Hour with
Paul Hartley" och hade sedan den goda smaken att spela den gamla
godingen "Heroes" med David Bowie. Se upp med dessa! Den 10.11
hördes dom använda "Good Times - Great Oldies" som slogan i ett px kl
1250, vilket förvirrar! 3-4 HR
- 1485 3.11 0831 **D:o**, men roligare än så blev det alltså inte denna dag... 3 MJT
- 1485 2.11 2256 **Radio Santander (SER)**, lokalt med rek för en bok om pesetans
historia(!). 2 IDn kl 2258. 3-4. HR MJT
- 1485 3.11 0831 **BBC Radio Merseyside** dök upp med ID och några
annonseringar. Q3. HR MJT
- 1485 11.11 1500 Bägge AFN-stationerna i kamp med varandra... den ena körde
NPR och den andra CBS-news. Inget lokalid på Bavaria denna gång.
2-3 på båda. HR
- 1485 11.11 1511 **BBC Southern Counties Radio** bubblade upp med ID och Elton
John. 3 HR
- 1485 2.11 2256 **Haagstad Radio (SER)**, med indisk musik. Tyvärr för svag för rapport
denna gång. 2. MJT
- 1502 1.11 2210 **ER Benguela**, Angola gick kanon med lugna ballader, bl a den
oerhört populära "Puro De Dolor". Fint id 2251 som "Radio Benguela".
2- HR
- 1503 2.11 1440 **Radyostansya Tsentr**, Moskva. Körde engelska om kristen musik och
kristet textförfattarskap. 3 HR
- 1503 3.11 0138 **Novi Radio Beograd 202** överraskade med att köra latinomusik. ID:
"Dva - Nula - Dva" (2-0-2). Fortsatte med att köra temat till filmen 1492
(Vangelis). Borde varit tyst nu, men körde kanske övertid eftersom det
var natt mot lördag...3. HR MJT
- 1539 8.11 2005 **Arutz Sheva** avslutade nyheter på EE med ID: "I'm David Kaplan,
Arutz Sheva - Israel National News". Stark, 4! HR
- 1548 3.11 1117 **Forth 2** upp med annonseringar för sin "Saturday Late
Morning Show". 3 HR
- 1548 3,9.11 1530 **VOA**, Kuwait dånade in med EE-nx om de senaste bombningarna i
Afghanistan. 4-5 HR MJT

1557	2.11	1431	Family Radio , Kouho, Taiwan. Vansinnigt stark med religiöst för predikotörstärkte kineser. Även den 3.11 så tidigt som kl 1212! 4 HR
1566	1.11	2327	County Sound , Guildford med id "County Sound Radio - 1566 AM - Good Music, Great Company", följt av Travel News. 5 en stund. HR
1566	2.11	1427	HLAZ , Cheju (FEBC), Sydkorea. Stundtals våldsamt styrka med acapellasång. Riktigt fint ID på kinesiska 1430. 4 HR
1570	2.11	0040	OID spelade "Sacrifice" med Elton John. Dök snabbt ner i bruset, tyvärr. HR
1575	2.11	1430	VOA , Thailand. Jättestark. 4-5 HR
1584	2.11	1905	Radio Olé , Ceuta fint med "Radiolé"-id. Dominant på frekvensen i Möklinta. 4 HR MJT
1584	2.11	1955	Radio Orense (SER), uppe med lokal-id. 3 HR
1584	3.11	0720	Country Radio , Komárov, Tjeckien. Country på tjeckiska låter mystiskt - riktigt mystiskt! 4 HR MJT
1584	4.11	1300	OID Balkanstation i kamp med Country Radio. Ösigt program med mycket pop och ID med jingel för "Radio Pro FM" vilket antyder att man reläer en FM-station. Kul frekvens, det puttrar mycket intressant här! 4 på "Pro FM" HR
1584	10.11	0738	BBC Radio Nottingham med lokalväder och ID. Dominant! 4 HR
1584	10.11	0745	BBC Radio Shropshire kom upp fint med jingel "1584 AM - BBC Radio Shropshire" följt av "Right Here Waiting For You" med Richard Marx, vilket ju stämmer alldeles utomordentligt bra! Har väntat på Shropshire i några år nu! :) 3 HR
1584	11.11	1350	Radio Pro FM igen. Dånade in med annonseringar ID och rekar. Har forskat lite på nätet beträffande denna, som bör ligga i Rumänien, då det finns en Radio Pro FM-kedja i Rumänien. 3 st Radio Popular finns på denna QRG, frågan är väl vilken (om någon...) som reläer denna FM-kedja. 4 nu och Country Radio helt borta. HR
1584	23.11	1700	Radio Bresice med pop och reklam för Atlantis och Findus. DO
1593	2.11	1432	CNR 1 , Kina stark med annonseringar och pianomusik. Även annan kines bakom (tent Xinjiang PBS). Får analysera bandet noga... 4 på CNR1 som även gick den 3.11 kl 1232! HR
1593	9.11	1630	Radio Cluj med ID och annonseringar för "Radiozurnal" och "Radio Romania Regional". 3 HR
	23.11	1725	D:o med id innan nyheterna. DO
1593	9.11	1630	Antena Sibiui , passade lägligt nog på att leverera ett ID då Cluj hämtade andan för en stund! 2-3 HR
1602	3.11	0000	Radio Vitoria (Euskadi Irratia). "Primera Información en Radio Vitoria". 4 HR
3255	17.11	2115	BBC , Lesotho med sportresultat. DO
3300	2.11	0150	Radio Cultural , Guatemala, med religiös musik. 2-3 HR
3912	11.11	1410	Hyesan (?), Nordkorea är det väl som ligger här. Nu med snacketolva - om sin egen förträfflighet får man förmoda! 2-3 HR
3265	17.11	2100	RRI , Gorontalo öppande med Koranläsning. DO
3925	11.11	1410	R Tanpa , svag med musik och kvinnlig announcer. Sedan studiosamtal med en man. Obegripligt. Bättre en liten stund senare med 3. HR

3945	11.11	1420	OID asiat, med språk som inte var japanska. Folkloristisk musik på fiolliknande instrument. 3	HR
3950	9.11	1320	Quighai PBS med softpop. Stark! 4	HR
3976.19.11	1400	RRI Pontianak	IDade fint på heltimmen. Får nog bli en bx-rapport, då denna fortfarande saknas. 3	HR
4000	11.11	1425	Nei Menggu PBS i decibelkamp med RRI Kendari. Nei Menggu vann... 3	HR
4000,1	2.11	1320	RRI Kendari var svag, men gick tidigt. 1-2 nu, men bättre kl 1445 den 9.11!	HR
4003,3	2.11	1320	RRI Padang lika svag som ovanstående och precis lika tidig(!). 1-2 nu, men gick jättestarkt den 9.11 kl 1420 med 3!	HR
4010	18.11	0315	Radio Bishkek pratade om terrorism på ryska.	DO
4052,5	2.11	0145	Radio Verdad, Guatemala. Svag och klämd mellan diverse utility, så ingen rapport. 0-2	HR
4890	9.11	1350	NBC Port Moresby, PNG med pop och morronpx. Även så tidigt som 1245 den 11.11! Q3 nu.	HR
	17.11	1550	D:o med country.	DO
5003,5	1.11	1955	Radio Bata, Equatorialguinea med snack om Malabo. 3	HR
5025	17.11	1620	Radio Pakistan, Quetta stängde 10 min senare.	DO
5765	17.11	1800	AFTRS, Guam och mx av Lee Marvin.	DO
5985,8	2.11	1538	Radio Myanmar, Yangoon gick fint med nonstop lugn västerländsk musik. 3	HR
5990	2.11	1526	Radio Ethiopia. Obegripligt snack. 2-3	HR
6315	2.11	1524	V o The Republic of Tigray, Eritrea. Obegripligt snack och // med 5500. 3-4	HR
	17.11	1550	D:o med inhemska musik.	DO
6940	2.11	1525	Radio Fana, Etiopien med vacker "hornmusik". 3	HR
7100	2.11	1529	V o The Broad Masses, Asmara, Etiopien. Körde i likhet med Fana vacker hornmusik. Därmed har undertecknad numera ganska god koll på var "hornstationerna" håller hus. 2-3 på Asmara.	HR
7385	3.11	0805	WRMI, Florida, MI med Christian Media Network.	LWV
8700U	3.11	1655	Commando Solo/193rd S.O.W. rent abnormt stark med snack om talibaner i allmänhet och Usama Bin Laden i synnerhet. Fin musik och bra tryck! 4-5	HR MJT
9965	4.11	1035	OID som spelade lugn kinesisk gospel fram till 1100 då en predikan på CC vidtog. Denna varade i en halvtimme, varefter gospelmusiken fortsatte. Gick med 3. Kan detta vara T8BZ Palau som numera ligger här med ordinarie px? 9965 är ju en gammal KHBN-frekvens. Man är ju inte så vidare slängd i kinesiska, så annonseringarna på hel och halvtimme är något mariga, minst sagt. Lugnt stuk på programmet, inte samma upphetsning som WHRI samtidigt på 9930.	HR
10320	2.11	0403	AFRTS, Pearl Harbour, Hawaii med news-spots, bla om orkanen "Michelle" som vållat bekymmer i Mexikanska Golfen. Går bra!	HR
11565	3.11	1000	KWHR Maui, Hawaii med programinfo följt av EDXC News Report. Skönt med ett DX-program istället för svavelosande predikanter, något som dock kunde avnjutas på kinesiska på 9930 samtidigt. För dem som har den böjelsen... 3	HR

Sid 17

- 11565 9.11 1155 **China Huayi BC** hördes fint med tidssignal och annonseringar på heltimmen. Låg väl (ligger fortfarande?) på 6185 tidigare om åren. 4
nu iallafall. HR
DO
- 11590 17.11 1605 D:ro med snack. DO
- 11720 3.11 0750 **Scandinavian Weekend Radio (SWR)**, Finland. Spelade fullkomligt orapporterbar musik. Värre än UKE-senderen, faktiskt. Rekade emellertid senare för "Electric Sauna", vilket räddade rapporten. Usch. 3 HR LWV MJT
- 11765 17.11 2300 **Radio Tupi** paratade om en kyrka. DO
- 13815 2.11 23.00 **KAIJ**, Dallas, TX, med mx och religiöst. LWV
- 15820L 3.11 0810 **Radio Continental**, Buenos Aires. Annonserade "...en mañana de Continental - El Conquistador". 3 HR
- 20276,1L 4.110936 **Radio Continental**, Buenos Aires med trafikrapporter direkt från "slagfältet". Har själv haft modet att åka taxi i B.A., och kan garantera att det är ett mindre mandomsprov! ID: "Continental - Más Radio". 4 och // med 15820,1 HR
- 29810,1L 2.11 1034 **Radio Mitre**, Buenos Aires överraskade med ett fint id och passade även på att dra sin webbadress: "Doble-ve Doble-ve Doble-ve Radiomitre punto com punto an". Sedan "Mitre Informa Primero" och annonseringar för "El Colosso". 4 och // med 15280. HR

SMÅTT & GÅTT

Litet utdrag ur Top News #547, 14:e Nov.
Worldwide DX Club

CONGO 5985 R Congo, 2145-2212 Nov 8, highlife vocals, long French talk by man about President, various African countries, ID at 2200. Good signal with some QRM from WYFR from 2200.

(Rich D'Angelo-PA-USA, DXplorer Nov 8)

GUATEMALA (tent.) 3360 R LV de Nahuala, Nahuala, hrd at 2351-0009 in Sp airing a px on the Incas. 34342. Superb condx, but no ID hrd, so can't really be sure of exact country or stn name.

(Carlos L.R. de Assuncao Goncalves-POR, BC-DX Oct 29)

ISRAEL Today I saw the webpage of Arutz Sheva Ship radio frequency 1539 in Russian at 1330-1600 all the time still in Russian. There have a nice web site <www.a7.org> Off Shore R off the coast of Israel.

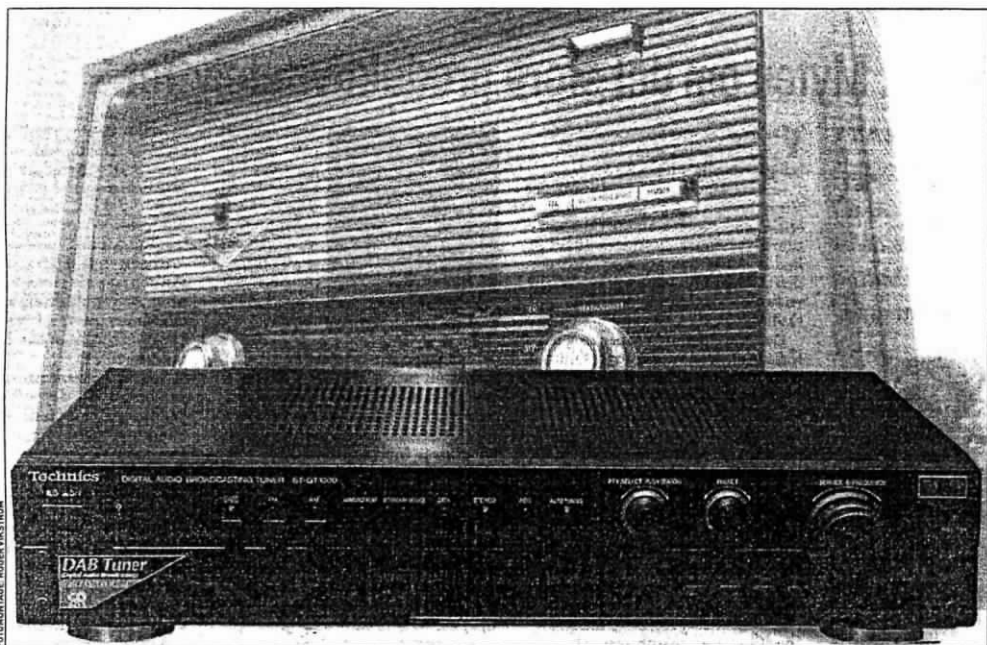
(Costas Constantinides-CYP, BC-DX Nov 12)

LAOS (tent.) 6130 R Nat Lao, Vientiane, hrd at 2315-2330 in Vn airing tlks, terrible adjacent QRM /2330. 43433 prior to 2330. No ID, so not sure whether this is actually Laos!

(Carlos L.R. de Assuncao Goncalves-POR, BC-DX Oct 31)

MEXICO 11770 at 2315 R Mexico Internat. Talks in Sp 34433. (Giampiero Bernardini-I, edxp Nov 4)

Praktfiasko för digitalradion

FOTOMONTAGE: ANDER VIKSTRÖM

Nattsvart för digitalradio. Än så länge är det inget snack om att svenskarna föredrar en gammal hederlig radio framför en digital radiomottagare.

Notan är 270 000 kronor per lyssnare

270 000 kronor per lyssnare. Så mycket har Sveriges Radios och statens satsning på att bygga ut ett digitalradionät hittills kostat.

Nu väcks till och med frågan om det är någon mening att fortsätta.

Sveriges Radios anslag för att sända digitalradio har kraftigt skurits ned. Så kraftigt att Teracom, som bygger digitalradionätet, ifrågasätter om det ens går att sända vidare.

– Vi måste få ersättning för våra kostnader. De överstiger med råge de pengar Sveriges Radio fått, säger Christer Lundin, informationschef på Teracom.

Under tiden har en av pionjärkanalerna i digitalradionätet, Sisuradio, sett sig om efter andra lösningar. Genom att sända via kabel-tv-nätet har de ökat lyssnarantalet rejält.

Miljoner kronor på digital radio. Men lyssnandet är obefintligt. Endast 1 000 mottagare har sålts och nu diskuteras om det ens är någon mening att fortsätta.

För de kommande fyra åren har Sveriges Radio fått 23 miljoner öronmärkta kronor per år för att sända digital radio. Det är en kraftig nedskärning jämfört med tidigare år.

En skrivelse till Kulturdepartementet påpekar Teracom att det kan krävas drastiska åtgärder som alla innebär en neddragning, eller i värsta fall en avveckling, av de digitala radiosändningarna. Och nu har förhandlingarna mellan Teracom och Sveriges Radio strandat.

– Vi måste ha ersättning för faktiska kostnader för investeringar, drift och underhåll. De kostnaderna överstiger med råge de pengar SR fått löfte om för 2002–2005, säger Christer Lundin, informationschef på Teracom.

– Vi kan inte driva ett nät som går med förlust som dessutom har överkapacitet. Kulturdepartementet måste tillsätta den utlovade Digitalradiokommittén så fort som möjligt så det blir islossning i frågan.

Från 1997 till i dag har Sveriges Radio satsat 272 miljoner kronor, varav 158 miljoner kronor kommer från staten.

Trots miljonsatsningen är lyssnandet mycket begränsat. Enligt Branschansliet Marknadsinformation finns 1 000 mottagare i drift i Sverige. Hur många som verkligen lyssnar på digitalradio är det ingen som vet. Det finns heller inga tecken på någon ljusning.

Kommitté efterlyses...

Även Sveriges Radios utvecklingsdirektör Jan Engdahl har tröttnat på att regeringen ska tillsätta digitalradiokommittén. Den skulle ha utsetts redan på försommaren.

– Nu har det gått ett halvår och så länge kommittén lyser med sin frånvaro kan vi inte planera verksamheten. Våra 23 miljoner kronor ska användas till att hyra sändare och göra program. Vi vet inget om några ytterligare pengar, men så mycket kan jag säga att vi inte längre är beredda att ensamma driva digitalradiosatsningarna, säger han.

...men inga besked ges

Kulturdepartementet kan inte ge några klara besked om någon digitalradiokommitté.

– Vi räknar med att den tillsätts inom kort. Det är det enda besked jag kan ge, säger Carin Khaake, departementssekreterare på Kulturdepartementet.

Våren 1995 fattade riksdagen beslut om att inleda digitala ljudradiosändningar. Då bedömde regeringen att sändningsverket heten skulle finansieras av de medverkande. Men hittills har alltså staten satsat 158 miljoner kronor

Hur den exakta finansieringen ska se ut framöver är en av de saker kommittén ska titta på, säger Carin Khaake.

Nytt regelverk krävs

Moderaternas mediopolitiska talesman Ola Karlsson är kritisk till statsågerandet.

– Det krävs ett annat politiskt regelverk, ett bättre utbud och billigare mottagare. Vem vill betala 2 000 kronor för en mottagare och bara få Sveriges Radios kanaler. Det är Ulvskogs skönhetsstävling och det bristande regelverket som fått privatradion att vända ryggen till, säger han.

Förre året kom en utredningen:

– centerpartisten Anders Ljunggren.

– En övergång till digitalradio är nödvändig dels för att vi måste hushålla med frekvensutrymme, dels för att utveckla radiomediet, säger Anders Ljunggren.

– Men för att något ska hända måste regelverket anpassas så att den kommersiella radion kommer in i bilden. Kanske än viktigare är att Sverige inleder internationella samarbeten med EU, Japan och USA. Går inte det blir kostnaderna för digitalradio i längden orimliga och Sverige riskerar hamna i en återvändsgränd.

KARL-JOHAN BYTTNER
karl-johan.byttner@idg.se

Följande alternativa handlingsvägar har diskuterats mellan Teracom och Sveriges Radio:
1. En neddragning av de nationella dab-sändningarna görs från årsskiftet 2001/2002 till en nivå som motsvarar en befolknings-täckning på cirka 50 procent.
2. De nationella dab-sändningarna fortsätter i nuvarande omfattning fram till dess att medien är slut, det vill säga ungefär vid halvårsskiftet 2002. Det regionala dab-nätet stängs av redan från årsskiftet 2001/2002.
3. En kombination av alternativ 1 och 2 med en stegvis neddragning av sändningarna under år 2002.

• Dab – digital audio broadcast

Privatradion måste haka på. "Det är oerhört dyrt för kommersiella stationer om de ska sända både digitalt och analogt och privatradion måste haka på för att det ska bli ett verkligt genombrott", säger Jukka Häyrinen.

Radiokanal tror på bättre sisy i kabelnäten

Sisuradio har sänt via dab-nätet i flera år, men när endast ett fåtal lyssnare den vägen. I stället har kanalen hittat ett nytt sätt att distribuera sina sändningar: via UPCs och Comhems kabel-tv-nät. I dag når Sisuradio 20 000 finländare per dag.

Den 1 juli 1997 omorganiserade Sveriges Radio, SR, sin verksamhet. Bland annat kom beslut på att samordna alla de finska sändningarna genom kanalen Sisuradio.

Förutom att distribuera analoga sändningar i både P2, P4 och P6 sänder kanalen digitalradio 13 timmar per dag dels via webben, dels via dab-nätet, men också via UPCs och Comhems kabel-tv-nät. Medan lyssnandet i dab-nätet i det närmaste är obetydligt skjutjer det i höjden i kabelnäten.

– Vi är övertygade om att det inom fem-tio år blir en övergång från

viktigaste distributionsformen för oss är via kabel-tv-nät, där har vi 10 000–20 000 lyssnare per dag, säger Jukka Häyrinen, kanalchef på Sisuradio.

Marknadsför digitalradio

Efter årsskiftet ska Sisuradio genomföra stora marknadsföringsinsatser kring digitalradio via kabel-tv-nätet. Redan nu planerar Sisuradio att utöka sin digitala sändningstid med 70 procent. Förklaringen är enkel.

– I och med att frekvensutrymmet är en bristvara i det analoga nätet är digitalisationsen den enda chansen för oss att få fram en renodlad finsk kanal i Sverige, säger Jukka Häyrinen.

Enligt honom måste regeringen så snart som möjligt släcka det analoga nätet för att digitalradion ska få fart på allvar.

– Det är oerhört dyrt för kommersiella stationer om de ska sända både digitalt och analogt och privatradion måste haka på för att det

Schnell, chef för Digitalradion ny medier på Sveriges Radio.

– Det är först när utbudet i de digitala nätet ger ett mervärde som kunden får anledning att byta sin radio. För att det ska ske måste även priset på en digital radiomottagare sänkas, säger han.

I höst genomför Sveriges Radio fem pilotveckor för att testa olika digitala utbud.

– Tanken är att det ska bana väg för nya kanaler under nästa tillståndsperiod, det vill säga 2002–2005, säger Ragnar Schnell.

KARL-JOHAN BYTTNER
karl-johan.byttner@idg.se

FLER KANALER FÖR ATT NÅ UT

- Sisuradio sänder sina analogasändningar över hela landet i P2, regionalt i P4 och över Stockholm i P6 på FM-bandet 89,6.
- Kanalen sänder digitalradio 13 timmar per dag dels via webben, dels via dab-nätet.

DX-Parlamentet 2002

Aros DX Club

i samarbete med

Sveriges DX-Förbund

DX-Parlamentet 2002 i Västerås

Alla DX-are och radiointresserade hälsas härmed välkomna till DX-Parlamentet 2002 som arrangeras på Lövudden i Västerås 02-05-31 – 02-06-02 av Aros DX Club (ADXC) i samarbete med Sveriges DX-Förbund (SDXF). 1990 arrangerade ADXC ett mycket uppskattat DX-P på samma plats, som är en konferens- och hotellanläggning som drivs av KFUK-KFUM och är beläget naturskönt vid Mälaren, ca 5 km från centrum av Västerås.

Planeringen inför arrangemanget är fortfarande i sin linda och vad som kommer att inrama de sedvanliga punkterna på programmet, hearingen med SDXFs styrelse, SDXFs Årsmöte och DX-Vännernas auktion återkommer vi med under våren i Eter-Aktuellt. Eventuellt kommer vi att kunna erbjuda ett studiebesök av något slag och förhoppningsvis kommer vi även denna gång få besök från stationsrepresentanter och DX-are från våra grannländer.

Priserna för arrangemanget är inte helt fastlagda än, men det kommer att röra sig om ca 950:- för hela helgen (fredag – söndag) för mat och logi (i vandrarhemsmiljö). För de som så önskar kommer det att finnas hotelllogi mot merpris. Alternativt kommer även att finnas för de som inte kommer att deltaga hela helgen. För alla tillresande finns goda kommunikationer, buss, tåg och flyg.

Har ni redan nu några frågor om Parlamentet kan ni kontakta Lennart Weirell, som kommer att vara huvudansvarig för arrangemanget.

Kom, träffa och umgås med lika-sinnade och gör din röst hörd på SDXFs Årsmöte. Välkomna till 2002s stora svenska träff för DX-are i Mälarstaden Västerås hälsar Aros DX Club och SDXF.

Aros DX Club
c/o Lennart Weirell
Klockartorpsgatan 27 E
SE-723 44 Västerås
SWEDEN

Phone: +46 21 416625
E-mail: lennart.weirell@swipnet.se

Sveriges DX-Förbund
Box 3108
SE-103 62 Stockholm

